

Ecologisch factsheet huismuskasten

Huismuskasten

HMP2 Permanente huismuskast
HMP3 Permanente huismuskast
HMP4 Permanente huismuskast
HMT1 Tijdelijke huismuskast
HMT2 Tijdelijke huismuskast
HMTH1 Tijdelijke huismuskast
UNH1 Uni-Nestkast Huismuis

Algemene gegevens

Bezettingsgraad

In een onderzoek van Sovon naar het gebruik van alternatieve nestgelegenheden door huismussen is gevonden dat neststenen voor huismussen daar een bezetting van 22% hadden (Wortel et al., 2023). Nestkasten voor huismussen hadden een bezetting van 15%. In een studie uit Polen naar de bezettingsgraad van nestkasten na renovatie bleek bovendien dat huismussen nieuwe nestkasten relatief snel wisten te vinden (Dulisz et al., 2022).

Verder wordt door de Vogelbescherming aangeraden om nestkasten of mussenflats neer te zetten om nestgelegenheid te creëren voor huismussen (Vogelbescherming, n.d.).

Invloed van omgevingsfactoren

Het succes van een huismusvoorziening is ook sterk afhankelijk van omgevingsfactoren die van invloed zijn op de selectie van een nestplaats door huismussen. Dit zijn bijvoorbeeld de aanwezige begroeiing en het type bebouwing (Wortel et al., 2023). Een succesvolle broedkolonie van huismussen heeft over het algemeen drie voorwaarden waaraan de omgeving moet voldoen: voldoende voedsel, voldoende dekking door vooral groenblijvende struiken en voldoende nestplekken. Als de nestplekken ontbreken, kunnen huismuskasten een goede optie zijn (Unitura, 2021).

Verder geldt dat hoe meer alternatieve nestplaatsen aangeboden worden, hoe groter de kans is dat huismussen in ieder geval één van deze in gebruik nemen (Bij12, 2023). Verder kan het succes van alternatieve nestgelegenheden vergroot worden door een gewenningsperiode aan te houden. In deze periode zijn zowel de oorspronkelijke als de nieuwe voorzieningen aanwezig, zodat de huismussen de nieuwe voorzieningen alvast kunnen verkennen. Ook kan de kans op succes worden vergroot door de nieuwe verblijfplaats zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats te realiseren (Bij12, 2023).

Formele eisen aan voorzieningen

Verschillende instituten stellen eisen aan een kunstmatige nestgelegenheid voor huismussen. Voor welke functies/soorten/type nestplaatsen voldoen de huismuskasten van Unitura aan deze eisen?

Eisen Kennisdocument Huismus Bij12

De volgende eisen worden gesteld aan een huismusnestplaats volgens het Kennisdocument Huismus van Bij12, zie ook p. 41 van het Kennisdocument (Bij12, 2023):

Type verblijfplaats	Eisen binnen afmeting	Voldoet
Nestgelegenheid	Lengte 12,5cm, breedte 12,5cm hoogte 12,5cm invliegopening diameter 3,4cm	Ja

Eisen NKNB

De volgende eisen worden gesteld aan een huismusnestplaats volgens de NKNB:

Soort	Verblijfplaats	Eisen binnen afmeting	Voldoet
Huisumus	Nestgelegenheid	Lengte 12,5cm, breedte 12,5 cm invliegopening diameter 3,5cm	Ja*

*De invliegopening van HMP2, HMP3, HMT1, HMT2 en HMTH1 heeft een diameter van 3,4cm; die valt binnen een redelijke marge van de gestelde 3,5 cm. Alleen de UNH1 (Uni-Nestkast Huismus) heeft een invliegopening van 3,5cm.

Bron: <https://nknbn.nl/soort/huisumus/>

Eisen SOVON

De volgende eisen worden gesteld aan een huismusnestplaats volgens Sovon:

Soort	Verblijfplaats	Eisen binnen afmeting	Voldoet
Huisumus	Nestgelegenheid	Lengte 25cm, breedte 13 cm hoogte 14cm invliegopening diameter 3,5cm	Ja*

*De invliegopening van HMP2, HMP3, HMT1, HMT2 en HMTH1 heeft een diameter van 3,4cm; die valt binnen een redelijke marge van de gestelde 3,5 cm. Alleen de UNH1 (Uni-Nestkast Huismus) heeft een invliegopening van 3,5cm.

Bron: <https://pub.sovon.nl/pub/publicatie/20996>

Bewezen effectiviteit

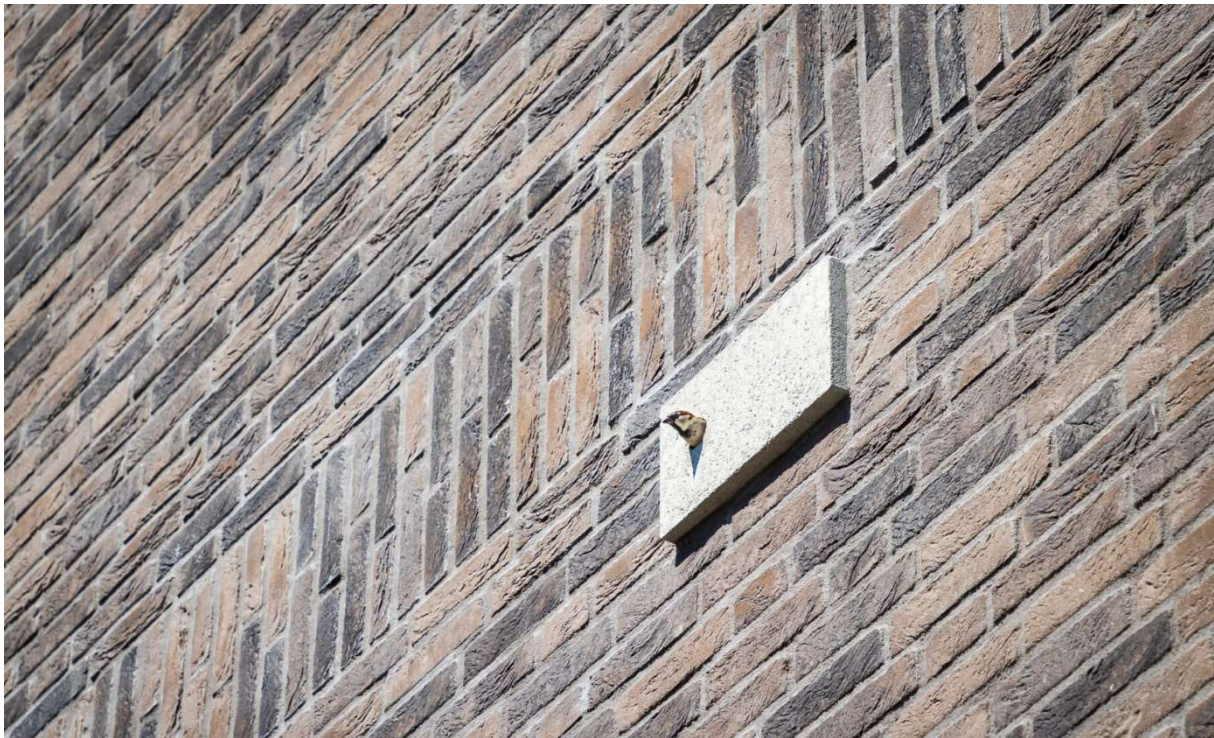
Definitie zoals hier gehanteerd

De mate waarin het aannemelijk is dat een voorziening, bij juiste verwerking, door specifieke soorten voor specifieke functies wordt gebruikt. De aannemelijkheid moet met data onderbouwd kunnen worden.

Bewezen effectiviteit:

Soort	Verblijfplaats	Functionaliteit	Status
Huismus	Nestplek	++	Wetenschappelijk bewezen

Bron: <https://nknbnl/maatregel/nestkast-gierzwaluw-huismus-achter-gevelplaat/>

Figuur 1: Een huismus in nestkast HMP2

Bronnen

- Bij12 (2023). Kennisdocument Huismus (versie 2.1, februari 2023). Geraadpleegd 10-06-2024 via <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>
- Dulisz, B., Stawicka, A. M., Knozowski, P., Diserens, T. A., & Nowakowski, J. J. (2022). Effectiveness of using nest boxes as a form of bird protection after building modernization. *Biodiversity and Conservation*, 1-18. <https://doi.org/10.1007/s10531-021-02334-0>
- NKNB (n.d.a.). *Huisumus, Passer domesticus*. Geraadpleegd op 10-06-2024 via <https://nknb.nl/soort/huisumus/>
- NKNB (n.d.b.). *Nestkast gierzwaluw/huisumus achter gevelplaat*. Geraadpleegd 10-06-2024 via <https://nknb.nl/maatregel/nestkast-gierzwaluw-huisumus-achter-gevelplaat/>
- Sovon (2021). Effectiviteit van de Vogelvide als broedplaats voor de Huismus. Nijmegen: Sovon Vogelonderzoek Nederland. Geraadpleegd 10-06-2024 via <https://pub.sovon.nl/pub/publicatie/20996>
- Unitura (2021). *Handboek mitigatie 2021*. Te downloaden via <https://unitura.nl/downloads/>
- Vogelbescherming (n.d.). *Huisumus*. Geraadpleegd 10-06-2024 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/huisumus>
- Wortel, M., Van Els, P., Schoppers, J., & Van Kleunen, A. (2023). *Effectiviteit van maatregelen voor de Huismus*. Sovon-rapport 2023/75. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen. Geraadpleegd via https://stats.sovon.nl/static/publicaties/Rap_2023-75_Effectiviteit-van-maatregelen-voor-de-Huisumus-S2022-074-LR.pdf